

DÉLMAGYARORSZÁG

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

HÉTFŐ, 1992. JAN. 20., 82. ÉVF. 16. SZÁM

HAVI ELŐFIZETÉSI DÍJ: 185 FT, ÁRA: 7,40 FT

Korlátozzák a gépkocsiimportot

Az idén korlátozza a gépkocsiimportot a külgazdasági minisztérium, az első félévben a külkereskedelmi forgalomban 60 ezer személyautó behozatalára ad ki engedélyt – mondta az MTI érdeklődésére Csendes János, a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériuma engedélyezési főosztályának vezetője.

A személyautók behozatalára az elmúlt évben még nem volt kvóta, s összesen 300 ezer gépkocsi importjára adtak ki engedélyt, ebből azonban csak mintegy 200 ezret hoztak be a külkereskedők. Magánforgalomban valamivel több, mint 10 ezer autó érkezett az országba.

Az idei korlátozás felállítása összefüggésben áll azzal, hogy megkezdje működését a Suzuki és az Opel autógyár, tehát szükség van a hazai piac bizonyos fokú védelmére.

Magánforgalomban ugyanakkor korlátlan mennyiségben lehet személyautót behozni. Mint ismert, 1992-től a feltételek jelentősen javultak, mert a számla összege alapján vetik ki a vámot, ráadásul a magánszemélyeknek nem kell megfizetniük a 3 százalékos statisztikai és engedélyezési illetéket.

Petrasovits Annát kizárták

Magyarországi Szociáldemokrata Párt országos választmánya szombati ülésén Petrasovits Anna pártelnököt minden tisztségétől megfosztotta és kizárta a pártból. A választmány döntését, valamint a zárt ülésen született egyéb határozatokat sajtótájékoztatón ismertették az újságírókkal.

Az MSZDP választmányának kizáró határozatát – ahogyan azt Bordács Gábor pártügyész elmondta – úgynevezett rendkívüli fegyelmi bizottság tárta írásban az elnökség elé. A dokumentum a pártelnök kizárását indokló okok között egyebek között Petrasovits Anna pártot megosztó, a Szocialista Internacionáléval az együttműködést elutasító, a párt anyagi eszközeit gondatlanul kezelő magatartását említi. Az elkövetett súlyos hibák és a sorozatos mulasztások késztet-

ték a választmányt arra – hangsúlyozta Borbély Endre alelnök –, hogy „fegyelmi büntetéssel, kizárással” sújtsa Petrasovits Annát. A határozat – amint azt a sajtó képviselőinek bemutatót, közjegyző aláírásával hitelesített dokumentum alátámasztja – az MSZDP hivatalos választmányának kétharmados jelenléte mellett voltaképpen csak megerősítette azt a tavaly óta fennálló helyzetet, miszerint Petrasovits Anna nem tagja az MSZDP-nek. Az alapszabály értelmében ugyanis az a párttag, aki nem fizet tagdíjat, automatikusan elveszti párttagságát. Márpedig az elnök – mutatta fel bizonyítékként Petrasovits Anna nyilvántartási lapját Bordács Gábor – 1991. májusa óta egyszer sem fizetett.

FÓKUSZ

A PARIZSI LE MONDE hét végi cikke szerint a vajdasági magyarok rendszeres diszkrimináció áldozatai. A tekintélyes francia lap Ágoston Andrást, a VMDK elnökét idézve foglalkozik a vajdasági magyar kisebbség helyzetével. Ugyancsak e témáról ír a Le Quotidien de Paris című újság. Mindkét lap aláhúzza: a Vajdaságban élő magyarok nem kívánnak határmódosítást, de ragaszkodnak korábban megkapott jogaikhoz. Ezzel szemben a szerb parlament sorra olyan intézkedéseket hozott, amelyek alapvetően korlátozzák a nemzetiségi jogok érvényesülését.

LENIN BEBALZSAMOZOTT HOLTTESTÉT 1993-tól kezdve két éven át kiállítják a világ különböző pontjain – legalábbis a berlini Kurier Am Sonntag című lap jelentése szerint ezzel a gondolattal foglalkoznak Moszkvában. A bulvárlapok közé sorolt újság úgy tudja, hogy ilyen terv fekszik Borisz Jelcin íróasztalán. A Lenin-vándorkiállítás első állomása New York lenne, majd Boston, Washington, Los Angeles és Chicago következne. Az egyik javaslat szerint „a bevételt azoknak az időseknek és elesetteknek kell odaadni, akik a lenini eszmékbe vetett hitükkel elfecsérelték az életüket és ma semmijük sincs.”

KÖZEL EZER KOMMUNISTA tüntetett vasárnap Moszkvában a Lenin-mauzóleumnál, így emlékezve meg az 1917-es forradalom vezetője halálának 68. évfordulójáról. A megmozdulás résztvevői bírálták Borisz Jelcin elnököt, és egyben arra szólították fel, hogy állítsa helyre a kommunista rendszert és az egységes Szovjetuniót. Szentpétervári jelentések szerint az egykori Leningrádban három-ezren gyűltek össze, és hasonlóképpen adóztak Lenin emlékének.

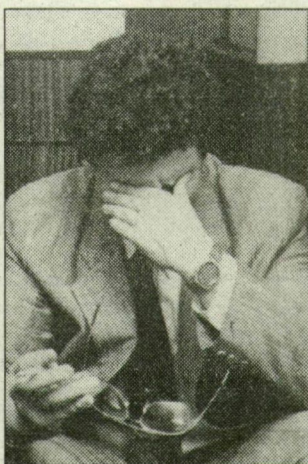
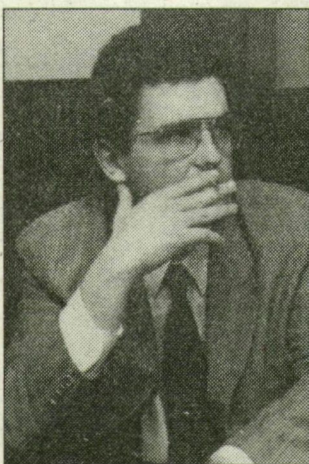
UKRAJNA AZ ÓRAIGAZÍTÁSBAN SEM hajlandó követni Oroszországot, s ez csakúgy, mint a politikai körökben, nagy felfordulást okoz a két köztársaság között. Oroszországban ugyanis vasárnapra virradóra egy órával előbbre igazították a mutatókat, Kijev viszont sérelmezi, hogy Moszkva az Ukrajnával való előzetes konzultáció nélkül vezette be az új időszámítást.

CSENDÉS A ZÖLDHATÁR a baranyai háromszögben. A határőrség helyettes szóvivője elmondta, hogy harci zajok nem hallatszanak, s egy nap alatt összesen 145 személy tért vissza hazájába Magyarországról a horvátországi és szlovéniai átkelőkhöz.

A Vajdaság a vajdaságiaké

Hazatérhetnek a „jugoszláv” menekültek?

Egy szerb ellenzéki vezér Szegeden

FOTÓ: NAGY LÁSZLÓ

Csanak szerint nem szabad megengedni, hogy a menekültek házaiba másokat telepítsenek, de ezt főként a házak tulajdonosai akadályozhatják meg. A visszatérés mellett érvelve azt mondta, a vajdaságiak csak magukra számíthatnak, mert a Vajdaság olyan lesz amilyenre a vajdaságiak formálják!

A szerb ellenzék markáns vezérégyénisége, a Vajdasági Szociáldemokrata Liga elnöke, Nenad Csanak szombaton délután a szegedi JATE-klubban találkozott a jugoszláv menekültekkel.

Miután röviden ismertette a Vajdaságban és Jugoszláviában az utóbbi időben történeteket, rátért a lényegre: azért jött, hogy megszervezze a menekültek visszatérését. Véleménye szerint a Magyarországra menekülteknek egy jól előkészített akció keretében egyszerre, és nem személyenként, családonként kellene megkísérelniük a visszatelepülést. Biztonságukat a külföldi sajtó, harminc vajdasági jogász, az ENSZ és az Európai Közösség, valamint az Amnesty International szavatolná elsősorban.

– Miért éppen Deszkre és Szegedre látogatott?
– Deszkre azért, mert a szerb

amilyen a mienk) marad.

folytatás a 3. oldalon

Munkaerő-piaci évszáró

Az esélyek tovább romlottak

A tartós munkanélküliség veszélye egyre nagyobb réteget fenyeget, ugyanis a munkanélküliek közel hatvan százaléka már több mint fél éve nem talált állást; és elhelyezkedésükre egyre kevesebb a remény. A megyei munkaerőhelyzet romlását jelzi, hogy száz munkanélküli-re már csak hat álláshely jutott 1991 decemberben, míg januárban ez a szám még 24 volt. Az év folyamán a szakmunkások elhelyezkedési esélye romlott leginkább. A munkanélküliségi ráta 7,3 százalékos mértékű – hasonló az országos átlaghoz – de ez év elején még csak két százalékos volt. A munkanélküli-segélyen, -járadékon lévők száma ez év végére megközelítette a tizenöt és fél ezret, ami több mint négyszeres növekedést jelent.

A munkanélküliek ellátására tavaly kilencszázhuszmillió forintot költöttek a szociális alapról. A központi foglalkoztatási alapról nyolcvanmillió forintot az újrakezdési kölcsön kamataira, 5,4 milliót a központi foglalkoztatási és képzési programok keretében átképzésre fordítottak. A decentralizált foglalkoztatási alapról 116 millió forint felhasználásával mintegy 5 ezer rászoruló támogatott.

Az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök közül legnagyobb az érdeklődés a részmunkaidős és a közhasznú foglalkoztatás, az átképzés, illetve az új munkahelyek létesítésének támogatása iránt mutatkozott.

Az elmúlt évben a megye munkaerőhelyzetét – az országos tendenciához hasonlóan – kedvezőtlen változások jellemezték. Többszörösére nőtt a munkanélküliek száma, a csökkenő keresletet rendre meghaladta a növekvő munkaerő-kínálat. A bejelentett betöltetlen álláshelyek száma már az év elején is csak ezer körül volt, s ez év végére tovább mérséklődött. Csökkent a szellemi foglalkozásúak és a szakmunkások, emelkedett a betanított és segédmunkások iránti kereslet. Nőtt a regisztrált munkanélküliek száma, 1991 decemberében már közel tízenhetezer munkanélkülit tartottak nyilván.

A részmunkaidős foglalkoztatás keretében több mint 3200 embert támogatottak. A huszonegy gazdálkodónál a munkaidő-csökkentés átlagos mértéke 44 százalék az időtartam átlagosan négy hónap volt. Ez az eszköz a munkáltatók átmeneti foglalkoztatási problémáinak gyors és rugalmas kezelését biztosította. A mezőgazdaság kivételével szinte valamennyi ágazatban, de főként az iparban és a kereskedelemben vették igénybe ezt a támogatást.

A közhasznú foglalkoztatás szerepe jelentősen emelkedett, az önkormányzatok kommunális feladatainak ellátásához hetven százalékos költség-térítést biztosítottak. Átlagosan kétszázhusz munkanélküli foglalkoztatását támogatták, emellett két alapítvány nyolc embert alkalmazott közhasznú munkaként. Az itt foglalkoztatott munkanélküliek a legnehezebben kezelhető réteghez tartoznak.

Az átképzéseknek jelentős a szerepe a munkanélküliség kezelésében, az elhelyezkedési esélyek javításában. Az elmúlt évben harminc átképző tanfolyamot szerveztek a megyében, több mint 750 munkanélküli részvételével. Emellett a munkaviszonyban állók képzésében,

kormány „óriási erőfeszítései közepette” megfelelnek a szerbekről és csupán hatalmának megőrzésével foglalkozik. Különösen vonatkozik ez a szerb határon kívüli ki-sebbségre. Így a kapcsolattartás feladata „az áruló” politikai szervezetekre (mint

TARTALOM

Az újnáciügy után

„Ma a bírák inkább ejtik a vádat, semmint hogy kiszabják az életfogytiglani büntetést”2

Nenad Csanak Szegeden

„Amíg Tito élt, volt államunk, pénzünk, hétvégi nyaralónk, a világ összes országába beutazást biztosító útlevelünk”3

Spanyolos évad a szabadtérin

„A mi esetünkben 31 milliót kell produkálni”6

Podmaniczky Szilárd tárcája16

Sajtóháború

A Sajtószabadság Klub (melynek vagyona nulla forint) hét végi összefüvetlen nem volt csúrdöngölő, Ómagyar Máriá-síralom, gyöngyös bokréta, és a Hajrá, Fradika! sem hangzott el. Elsősorban a közszolgálati feladatot ellátni hivatott rádió és tévé került terítékre. Az ott dolgozók – számbelileg kisebbségben, erkölcsileg azonban fölényben érezvén magukat – számtalan adalékkal szolgáltak szélmalomharcukról.

Szegedi „sajtóháború”: Domonkos László, a Reggeli Délvilág képviselőjében a vidéki sajtóprivatizációval kapcsolatos „anomáliákat” említette. Kérte, hogy a Sajtószabadság Klub kezdeményezze a privatizációs folyamat kivizsgálását. (Legutóbb a Délmagyarország és a Csongrád megyei Hírlap-Délvilág december 21-i számában foglalkoztunk e kérdéssel, a Délvilág név a tulajdonosé – a miénk! című írásában: „Ami a vitás kérdéseket illeti, ezekről úgy véljük, hogy a döntés joga a pártatlan és függetlenség bíróság.”) A lila újság munkatársa szerint kollégáival egyetemben nem tudott arról, hogy a privatizáció során, a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat tulajdonrészeként, a lap is tulajdonost vált. (A Délmagyarország és a Csongrád megyei Hírlap-Délvilág november 16-i számában beszámoltunk Higaditan a háborúságról címen Christian Theodore és Dlusztus Imre, a Délmagyarország Kft. első ügyvezetői sajtótájékoztatójáról. Ezen Dlusztus Imre felhívta a jelen levő kollégák figyelmét: „Az MSZP által kiírt privatizációs pályázaton mely a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalatra vonatkozott, a Délvilág Rt. is részt vett. Képviselői jelen voltak a tárgyalás színhelyén 1990. szeptember 13-án, ám magán a tárgyaláson már nem vehettek részt, mert pályázatuk nem felelt meg a kiírásnak. Miért nem vették meg akkor a lapot(kat)? Ha most a Délvilág magukénak vallják, talán aján-dékba kapták? (Minthogy fizetni nem fizettek érte).”

A Sajtószabadság Klub tag-sága értetlenül és szenvtelenül fogadta Domonkos László beje-lentéseit.

KOVÁCS ANDRÁS

PATAKI SÁNDOR